

Motion till riksdagen 2025/26:475

av **Rashid Farivar och Staffan Eklöf (båda SD)**

Lojalitetsförsäkran för riksdagsledamöter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av en lojalitetsförsäkran för riksdagsledamöter och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motivering

Riksdagsledamöter är folkets främsta företrädare. De har i uppdrag att stifta lagar, förvalta demokratin och utöva kontroll över regeringen i enlighet med Sveriges grundlagar. Att förtroendevalda i Sveriges högsta beslutande församling förväntas fullgöra detta uppdrag utan att på något sätt formellt bekräfta sin lojalitet gentemot konungariket Sverige, det svenska folket och våra grundlagar är en principiell brist i vårt konstitutionella system.

Det är i dag praxis att statsråd vid regeringsskifte avger en muntlig försäkran inför talmannen att de ska fullgöra sitt uppdrag efter bästa förstånd och samvete, och i enlighet med Sveriges lagar. Denna sedvänja är dock inte lagreglerad, och ingen motsvarande försäkran krävs av ledamöter i Sveriges riksdag.

Internationellt finns det gott om exempel där folkvalda eller regeringsmedlemmar avlägger ed eller försäkran om lojalitet:

- I USA svär kongressledamöter en ed om att försvara konstitutionen mot alla fiender, både yttre och inre.
- I Storbritannien, Kanada och Australien krävs att parlamentsledamöter svär trohet till monarken.
- I Tyskland svär förbundskansler och regeringsmedlemmar lojalitet till grundlagen och det tyska folket.
- I våra nordiska grannländer förekommer motsvarande lojalitetsförklaringar för ministrar och ämbetsmän.

Mot bakgrund av det förändrade globala säkerhetsläget, hotet från utländsk påverkan och ökningen av extremistiska rörelser som söker inflytande över demokratiska

institutioner är behovet av en lojalitetsförsäkran tydligare än någonsin. Det är en grundläggande säkerhetsåtgärd att den som tillträder ett mandat i Sveriges riksdag offentligt bekräftar sin lojalitet mot Sverige och dess folkstyre.

Det finns redan exempel på riksdagsledamöter som agerat i direkt strid med Sveriges nationella intressen och som öppet uttryckt sympati för våldsbejakande, islamistiska organisationer. Ett uppmärksammat fall är Jama El Haj (-), som vid upprepade tillfällen uttryckt stöd för Hamas – en terroristorganisation som hotar både svensk och internationell säkerhet. Detta tydliggör risken med att utländska eller ideologiskt extrema intressen kan få fotfäste i vårt parlamentariska system.

En lojalitetsförsäkran skulle inte utgöra någon inskränkning av yttrandefriheten eller det parlamentariska arbetet, utan skulle tydligt markera att en ledamot verkar i Sveriges tjänst och inte i andra nationers eller rörelser intresse. Det handlar om att skydda demokratin från missbruk inifrån, genom ett enkelt men kraftfullt symboliskt och juridiskt redskap.

Förslag till utformning av lojalitetsförsäkran:

”Jag försäkrar att jag vill och skall fullgöra mitt uppdrag som riksdagsledamot i enlighet med Sveriges grundlagar, att jag är lojal mot konungariket Sverige och det svenska folket samt att jag inte kommer verka i strid med Sveriges nationella intressen.”

Ett sådant krav skulle kunna införas i riksdagsordningen eller genom en ändring i vallagen och knytas till det tillfälle då en ledamot formellt tillträder sitt uppdrag. För att värna det svenska folkstyret bör därför riksdagen ställa sig bakom införandet av en lojalitetsförsäkran för samtliga riksdagsledamöter.

Rashid Farivar (SD)

Staffan Eklöf (SD)